FASİKÜL 41 – SAYFA 1

Çeviri: Cahit Kayra

MİLLİ ŞEFİN GENEL EĞİTİM (Halk Eğitimi) KONUSUNDAKİ DİREKTİFLERİ.

HASAN ÂLİ YÜCEL

Milli şefimizin her yasal yıl başında söylediği nutuk, giriştiğimiz işlerin yapılması ve bu konuda izlenecek yolları göstermesi bakımından hesaplanamayacak bir değer taşımaktadır. Bu nutuklar ayni zamanda çok berrak olarak her yeni yılda Halk Eğitiminin probleimlerinin dayandığı noktaları ve bunları çözmek için alman önlemleri açıklamaktadır.

Milli Şef, Parlamentonun 1 Kasım 1940 tarihli oturumundaki nutkunda Milli Eğitime büyük yer ayırmıştır. Bu arada geçen zaman içinde elde edilen başarıları ve genç kuşakların geliştirilmmesinde izlenmesini istediği yolu göstermiştir. Düşüncelerini şöyle açıklamıştır :

Halkın Eğitimi için Köy Enstitüleri ve Devlet Konservatvarı konusunda , yasalaştırdığınız mevszûat övgü duyabileceğimiz umutlar sunmaktadır. Şimdiden altı bin öğrenci çeşitli illerde kurulmuş bulnanan on dört enstitüde eğitim görmektedir. İlgililerin büyük heyecan ve özenleri ile çalışmakta olan bu enstitüler on beş yıl içinde Türkiye'de ilk öğretimin sorunlarını çözebilecektir.

Bizim ilk öğretim girişimimizin amacı bu yoldan halk eğitimini yararlandırmaktır.Geçen yıl yürürlüğe konulan on beş yıllık plan bunu sağlayacaktır.Eğitimi okulları olmayan köylere uzatmanın tek yolu , eğitimcilerin köylerden gelmesi ve eğitimin tarımın gereklerrine göre düzenlenmesidir. Bu okulların öğretmenleri köylülük karakterlerini yitirmeksizin kültürel ve profesyonel eğitim alacaktır . Geleceğin köylü Türkiyesinin rehberleri bunlardır. Hem kız hem erkek otuz bin tarım eğitimci on beş yılda hazırlanacak ve her öğretmen elli öğrenci yetiştirecek ve böylece bir buçuk milyon çocuğa halk eğitimi sağlanacaktır. Buna şimdiki bir milyon yöresinde olan ilk öğretim çocuklarını katacak olursak iki buçuk milyon çocuk ilk öğretim sağlanmış olacaktır..

Milli şefimizin , nutuklarında üzerinde durmak istediği bir başka nokta güzel sanatların iki kanadıdır : Müzik ve tiyatro...Geçen yıl Meclisten geçen özel bir yasa ile düzenlenen Ankara'da kurulu Milli Konservatvar bu her iki alanda da büyük başarılyar gerçekleştirmiştir.Biz özenle , yöntemli bir eğitimle yetiştirilen genç milli sanatkârların kendi sanat alanlarında, milletimiz içinde olduğu kadar dünyada da saygın bir düzeye erişmelerini istiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ,bu amaca varabilmek için bütün güçlükleri aşmakta , gerekli bütün özveriyi yapmakta kararlıdır. Konservatvarda çalışan bütün Türk ve yabancı uzmanlar bu iki sanat alanının gelişmesi için övülecek cabalar sarfetmektedir. Şimdiden genç öğrenciler Maeterlinck ve Moliere'i oynayabilmekte, Tosça ve Madame Butterfly gibi operaları başarı ile icra etmektedir. Değerlendirmelerimiz yalnız bizim görüşleri miz değildir, Yüksek düzeyde yabancı gözlemciler de bu yargılarımızı onaylamaktadır. Bu konuda gençlerimiz Comedie Francaise artistleri üzerinde güzel izlenimler bırakmış bulunmaktadırlar.

Teknik ve estetik eğitim ayni zamanda Cumhuriyet Hûkûketinin özendirmelerinden de yararalanmaktadır. Osmanlı İmperatorluğundan miras kalan sayıca az nitelik bakımından çok fakir sanat ve zenaat okulları Cumhuriyetin geçen on sekiz yılı içinde hızla gelişmişler ve sayıları da önemli ölçüde artmıştır. Bu kurumlar , Eğitimlerini Türkiye'de ya da Avrupada yapmış olan genç eğitimcilerin özenli çalışmalarına bırakılmıştır.Hâlen var olan Mühendislik Okulundan başka Ankara'da bir Politeknik Okulu ve bir Technicum'un kurulmasına ilişkin çalışmalara başlamış bulunuyoruz. Memleketin çeşitli yerlerinde kadın ve erkek vatandaşlar için halkın teknik eğitimini sağlamak üzere girişimlere başladık. Bu kursları bütün ülke yüzeyine yaymaya hazırlanıyoruz. Milli şefimizin bu konudaki konuşmaları bizim rehberimiz olmaktadır.

Teknik eğitim, çalışmaların genelleştirilmesi, umutlar, halk kursları, vatandaşın zenaat ve işcilk konusunda eğitilmesi bakımından önemlidir. Ben bunların akıcı bir programla güçlendirilmesinin ve daha geniş çalışmalara gidilmesinin gerekliliğine inanıyorum.

Eğitim programımız , hükümeti Türkiye'nin en güçlü kültür merkezinin hükümette olmasını gerekli kılmakta dır. Ankara'da Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesinin yeni binasının açılışı bağlamında Bakanlar Kurulu Başkanı Dr. Refik Saydam'm söylediği nutukta bu konuya açık ve kesin yer ayrılmıştır. Yakında bir üniversiteyedir operaya,bir milli kütüphaneye, bilimsel ve kültürel eğitime sahip olacağız Dişçilik fakültesi kurulmak üzeredir.Hukuk fakültesi, eğitim bakanlığının gözetimi altında çalışma larını sürdürmektedir.Genel olarak yüksek eğitim progra mimiz tatmin edicici şekilde gelişmektedir. Gençliğin genel kültürünü sağlayan liselerimiz insanlık ve müsbet bilimler telkin edecek bir görüşle reforme edilmektedir.Bir açıdan aydın gençliği, onlara medeni ülkelerin, almanca, ingilizce, fransızcagibi dillerini, bir başka açıdan Yunan ve Latin dilleri ile Batı uygarlığının temellerini öğretmek için önlemler almaktayız. Gerçekte bazı liselerde son zamlanlarda kurulan klasik bölümlerde Latince öğretilmeye başlanmıştır.Gerçek mutluluk, bizim görüşü müze göre,milletlerin insanlık değerlerine saygılı bilinçli ve bilgili aydınlar tarafından yönetildiği zaman sağlanabilir . Liselerde verilecek eğitimde, bu görüşün büyük önemini , hiç bidr zaman gözden uzak tutmamamız gereken bir prensiptir.

Türkuiyei'deki halk eğitiminin sorunların burada sıralamaktan uzaktayız. Eğitimle ilgili en ufak ayrıntılar temel konular olarak almamalıdır. Ancak böylece bu milletin halk eğitimini anlayabilmek ,hızla hareket etmek ve geçmişte yitirileni yakalayabilmek için pek çok sorunlar olduğunu anlamak gererekir.İnsanlığın büyük bir kriz içinde bulunduğu bir dönemde, halkımızın uygarlık düzeyine yükseltilebilmesi için olanaklarımız ölçüsünde hizmet etmenin bilincindeyiz. Düşünceleri mizdeki sağlık bize derin bir moral doyum sağlamaktadır.